

Gratis proefles

Een wereld vol verhalen

Kennismaken met
levensbeschouwelijke
stromingen

lesdoel

De kinderen maken kennis met de begrippen 'karma' en 'reïncarnatie' en ontdekken het belang ervan voor het mensbeeld van hindoes. Ze overdenken wat hen hierin aanspreekt.

wat u nodig heeft

- voor elk kind een kopie van de leestekst 'Karma en reïncarnatie', zie werkblad 1 van deze pdf.
- voor elk kind een kopie van werkblad 2 van deze pdf.
- per groepje van vier kinderen een afdruk van het spel Snakes and ladders, zie werkblad 3 van deze pdf.
- een kopie van het verhaal 'De jongen met de vlieg in zijn buik'. Zie de andere pdf met een hoofdstuk uit het boek Wereld zonder tranen.

Reïncarnatie en karma

Achtergrondinformatie voor de leerkracht

Hindoes geloven dat de ziel van een mens na de dood niet ophoudt te bestaan. Ze wordt opnieuw geboren in een ander lichaam. We noemen dat reïncarnatie: wedergeboorte. De ziel kan opnieuw geboren worden in het lichaam van een mens, maar ook van een dier of zelfs een plant. In welke gedaante de ziel terugkomt, hangt af van wat een mens in het leven gedaan heeft. Het geheel van goede en slechte daden wordt karma genoemd.

● **introductie**

Lees het verhaal 'De jongen met de vlieg in zijn buik' voor (Wereld zonder tranen, p. 22).

Laat de kinderen reageren op het verhaal. Benoem zelf eventueel op welke momenten in het verhaal u hebt gezien dat de kinderen verbaasd of benieuwd waren, of moesten lachen. Waarom was dat? Vraag dan: was de reus, toen hij eenmaal een vlieg was, nog wel 'de reus'? Waarom wel of niet?

In het verhaal hoorden we dat de ziel van een mens na de dood niet ophoudt te bestaan. Daarover gaat deze les.

● **kern**

Laat op het digibord het spel 'snakes and ladders' zien. Vraag wie het wel eens gespeeld heeft. Vertel dat het spel de reis van de ziel voorstelt en dat hindoes het wel gebruiken om iets uit te leggen over reïncarnatie. Hebben de kinderen wel eens van reïncarnatie gehoord? Wie kan vertellen wat dat is? En kunnen de kinderen bedenken wat 'snakes and ladders' met reïncarnatie te maken heeft?

Lees dan samen de tekst over karma en reïncarnatie. Bespreek eerst met de kinderen of ze alles begrepen hebben. Praat dan door over karma en reïncarnatie. Stel vragen als: 'Denk jij dat je ziel meer levens heeft?' Hoe zou het zijn als je zeker wist dat je vorige levens hebt gehad? Waar denk jij aan bij goed karma? En bij slecht karma? Kun je mensen bedenken die een wijze ziel hebben?'

Deel het werkblad uit. Laat de kinderen bij de slang dingen tekenen die voor hen te maken hebben met 'negatief karma' en bij de ladder dingen die te maken hebben met 'goed karma'. Loop rond en laat kinderen, als ze dat willen, vertellen over wat ze tekenen. Stel vragen als kinderen vastlopen of zich er snel vanaf lijken te maken.

- **samenvatting lesopbrengst**

De kinderen hebben geleerd dat hindoes geloven dat de ziel na de dood in een andere gedaante terugkeert: reïncarnatie. Ook weten ze dat de daden van een mens invloed hebben op de toekomst van de ziel.

- **afsluiting**

De kinderen spelen in groepjes 'snakes and ladders'. Ze gooien met een dobbelsteen en gaan het gegooide aantal stappen vooruit. Komen ze bij de onderkant van een ladder, dan mogen ze door naar de bovenkant van de ladder. Komen ze op de kop van de slang, dan moeten ze terug naar de staart. (Let op: Bij de bovenkant van een ladder hoef je niet terug en bij de staart van de slang mag je niet omhoog!)

Leestekst

Karma en Reïncarnatie

Wat zou er met je gebeuren als je doodgaat? Is alles dan afgelopen? Of leeft je ziel misschien verder, ook al sterft je lichaam? En zou het kunnen dat je eerdere levens hebt gehad, ook al weet je daar niets meer van? Hindoes denken van wel.

In het hindoeïsme is geloof in reïncarnatie vanzelfsprekend. Reïncarnatie betekent 'opnieuw in een lichaam geboren worden'. Als een mens sterft, sterft alleen het lichaam. De ziel leeft verder en kan opnieuw geboren worden. Als mens of als dier. Volgens de heilige boeken van het hindoeïsme leert de ziel van ieder leven. Uiteindelijk heeft de ziel genoeg geleerd en is ze zo wijs en goed geworden dat ze geen nieuwe geboorte meer nodig heeft. Dan stroomt de ziel terug in de wereldziel, Brahman. En soms besluit een heel wijze ziel om toch weer opnieuw geboren te worden en een leraar te worden voor andere zielen.

In ieder leven doe je goede en slechte dingen. En in ieder leven leer je van alles. Zo verzamel je wat hindoes noemen 'karma'. De goede dingen die je doet hebben goede gevolgen, in dit leven maar ook daarna. En verkeerde dingen die je doet hebben vervelende gevolgen, in dit leven en daarna. Alles wat je doet, denkt en leert gaat met je mee. Daarom bepaalt je karma in wat voor volgend leven je geboren wordt. Een nieuwe geboorte is een kans om dingen te leren die je nog niet geleerd hebt, of dingen beter te doen die je in een vorig leven verkeerd hebt gedaan.

Veel hindoes geloven dat de ziel na de dood even bedenktijd neemt om te kiezen waar ze opnieuw geboren wil worden. En dat zielen vaak meerdere levens bij elkaar blijven om van en met elkaar te leren. Jouw ziel en die van je ouders hebben misschien wel bedacht dat het leerzaam zou zijn om opnieuw in één familie geboren te worden. Maar misschien waren je ouders in een vorig leven niet je ouders, maar broers of zussen!

Er is een oud Indiaas spel dat *Snakes and Ladders* heet. Oorspronkelijk heette het Moksha Patam, maar meestal gebruikt men de Engelse naam. Dat spel stelt de wet van Karma voor: als je goede dingen doet komt je ziel via de sporten van de ladder een stukje hoger. Doe je slechte dingen, dan glijdt de ziel omlaag langs de rug van de slang. In een volgend leven begin je op de plek op het speelbord waar je ziel gebleven was. En uiteindelijk kom je een keer bij het hoogste vakje uit, en is het spel afgelopen. Het spel herinnert je eraan, dat het belangrijk is voor je ziel om goed te leven en veel te leren. Anders blijf je steeds opnieuw beginnen en kom je niet verder.

Teken rond de slang dingen die volgens jou bij 'slecht karma' horen en bij de ladder dingen die volgens jou de ziel vooruit helpen.

